

Torrent del Gavatx

El Papiol

Ubicació

Comarca:	Baix Llobregat
Lloc/Adreça:	Al costat del polígon industrial sud
Emplaçament	A la fondalada sota el camp de les Forques discorre cap al torrent de les Argiles
Alçada:	50

Coordenades:

Latitud:	41.4342
Longitud:	2.01377
UTM Est (X):	417603
UTM Nord (Y):	4587429

Classificació

Número de fitxa	08158 - 172
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Zona d'interès
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Amb una gran degradació en el seu pas pel nucli urbà
Protecció	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Lúdic
Titularitat	Pública
Titular:	Agència Catalana de l'Aigua, Carrer de Provença, 204, 08036 Barcelona

Fitxes associades:

[Torrent de la Font de Ca l'Esteve](#)

[Torrent de la Salut](#)

[Torrent de la Font](#)

[Torrent de les Argiles](#)

[Torrent de Batzacs](#)

Autoria de la fitxa Juana Maria Huélamo Gabaldón

Descripció

El torrent del Gavatx és un curs intermitent d'aigua que recull les aigües pluvials i de fonts de la zona del sud de les Escletxes, i es forma sota el camp de les Forques. Passa per la zona del peu de la Costa i acaba ajuntant-se amb el torrent de les Argiles.

Història

Sota el camp de les Forques, lloc de captació d'aigües i inici del torrent, hi ha l'ermot del Gajo, a llevant del qual passa el camí que duia del Papiol a la Rierada.

El torrent ha estat canalitzat al llarg de la història. Antigament desembocava les aigües molt a prop del molí de l'Argemí. El seu cabal era format per l'aiguabarreig dels seus dos principals afluents, el torrent del Gavatx (que passa tocant les parets del carrer del Peu de la Costa), i el de les Torrenteres (que es trobava llavors més a prop del riu que de la masia del Colomer).

La primera reforma d'aquest torrent fou necessària quan es van enllaçar dos recs: el que ve de la Casa de l'Aigua amb el rec vell, o sigui, el que comença a les fàbriques. Aquest enllaç s'efectuà a principis del segle XIX; en allargar-lo per mor e conduir les seves aigües al rec anteriorment esmentat, que ja era construït feia molts anys. Aquest torrent calgué desviar-lo en direcció esquerra, i així l'aigua podria travessar-lo per sota. La segona reforma va ésser el 1856. En construir-se el ferrocarril, fou necessari construir dos ponts per tal de travessar els dos afluents anteriorment esmentats. Un d'ells, el del torrent del Gavatx, feia de camí principal per accedir al Papiol, en el tros conegut per la Rasa. Sis anys més tard, el 1862, Rubí i Castellbisbal sol·licitaren la construcció d'una carretera per empalmar amb la general de Molins de Rei i, majorment amb l'estació de ferrocarril.

El 14 de juliol de 1862, es va acordar construir la carretera per empalmar amb la general de Molins de Rei. El diputat Prats i Soler va comunicar que la Diputació aportaria els dos terços del seu pressupost, mentre que la part restant havia d'ésser sufragada pels municipis de Rubí, Castellbisbal, Molins de Rei, el Papiol i la companyia Ferrocarrils del Centro, que també era part interessada. El Papiol no va donar mostres d'interessar-se pel projecte, ja que el propietari del Castell, advocava per transformar en carretera el ramal antic del camí reial, que a partir del 1764 només servia per la comunicació amb el Vallès.

Per construir la carretera, el problema radicava a travessar la via fèrria i passar per l'estació. Va ésser aprofitat el pas de l'aigua del torrent del Gavatx i s'amplià d'acord amb les necessitats dels vehicles d'aquell temps. El pas va ser cobert amb bigues de ferro, que li van donar el nom amb què es va conèixer des d'aleshores: el pont de Ferro (Faura i Casanovas: 1999: 98-102)

Les aigües d'aquest torrent es van desviar amb una variant d'uns 90°, per la qual cosa aquell pont havia d'absorbir l'aigua de l'altre torrent. Aquest fet va ocasionar la canalització dels dos afluents del torrent del Colomer, amb gruixudes parets reforçades amb esperons.

Amb la construcció de l'autopista, es va desplaçar de nou la confluència d'aquests dos torrents: la construcció del pont de l'autopista ha fet que s'uneixen noves aigües, tot augmentat el seu cabal: les que pertanyen a la vessant del torrent de Batzac. D'aquesta manera prop d'aquest pont s'uneixen actualment les aigües dels torrents Gavatx, Magre i Torrenteres amb el seu afluent, anomenat de les Argiles.

Bibliografia

Faura i Casanovas, E. (1999) L'ahir i l'avui del Papiol. El Papiol: Ajuntament del Papiol. Edit. Efadós.

